
JUBILEJI ANNIVERSARIES

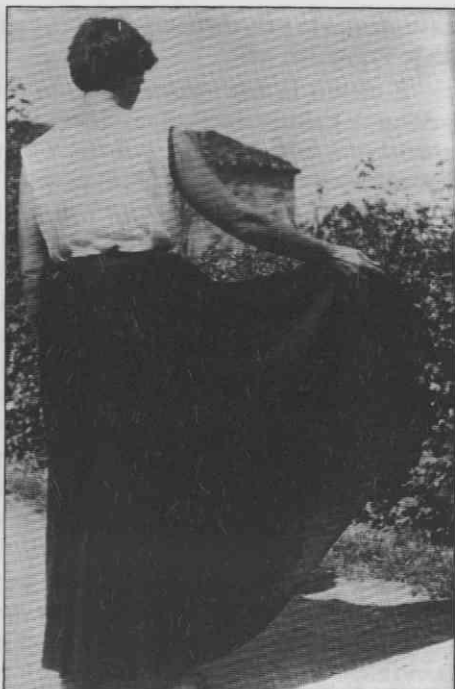
OB VISOKEM ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU DR. PAVLE ŠTRUKELJ

224

Dr. Pavla Štrukelj je pred nedavnim praznovala visok življenjski jubilej, ki ga je slovenska strokovna javnost kar nekako prezrla, kljub velikim zaslugam, ki jih ima za razvoj t.i. "neevropske etnologije" pri nas. V začetku svojega strokovnega dela je raziskovala življenje peric v ljubljanski okolici, prav kmalu pa se je težišče njenega strokovnega zanimanja premaknilo na vraževerje, do tedaj belo liso v slovenskem etnološkem raziskovanju. Ob vraževerju je nujno trčila tudi na Rome, in njihovo življenje jo je tako pritegnilo in fasciniralo, da je posvetila dobršen del življenja prav raziskovanju tega, kjub nenehnemu zatiranju in preganjanju, tako trdoživega ljudstva. Svoje dolgoletno delo je okronala z monografijo Romi na Slovenskem, ki je izšla v Ljubljani leta 1980, in se tako uvrstila med naše redke pionirje "romologije".

V letu 1964, ko je SEM pridobil goričanski dvorec v bližini Ljubljane in ga namenil že tedaj bogatim muzejskim zbirkam "neevropskih kultur", je dr. Pavla Štrukelj postala prva kustodinja in hkrati vodja oddelka neevropskih kultur, ki je prav kmalu prerasel v samostojen muzej - vsaj v vsebinskem, če že ne v formalnem oziru. Skoraj trideset let je opravljala dela muzejskega vodje, muzejskega bibliotekarja, dokumentalista, pedagoga, kustosa za stike z javnostjo, strokovnega svetovalca (ljudem, ki so potrebovali informacije o predmetih z drugih kontinentov) in nenazadnje je opravljala vse primarne naloge, ki jih je muzej zahteval od nje (zbiranje, varovanje, komuniciranje in razstavljanje muzejskega gradiva). Po svoji etnološki specializaciji pa je bila afrikanistka, amerikanistka, sinologinja, japonologinja in še marsikaj.

Če pogledamo z objektivne distance je delala čudeže, seveda pa ji je marsikaj tudi ušlo iz rok oziroma ni zmogla vsega. V tridesetih letih dela je organizirala osemdeset razstav, pridobila več kot dvajset tisoč predmetov z vseh celin, skrbela za dve veliki stavbi (dvorec 2058 m² in galerijo 524 m²), sprejela tisoče obiskovalcev ... in vse to le s pomočjo vodstva muzeja, hišnika in snažilke. V času pred njeno upokojitvijo pa se je pripetil dogodek, ki je dokaj tipičen in simboličen za slovenski kulturni prostor: le dve leti pred zasluženim pokojem se je v eni izmed osrednjih grajskih dvoran sesul strop in le malo je manjkalo, da je ni pokopal pod seboj. Skratka, kljub nenehnemu opozarjanju odgovornih je bila potrebna nesreča (njeno življenjsko delo se je skoraj sesulo v prah), ki je sprožila

Nam znana in neznana, v Podragi na Vipavskem (na terenu XV), avgusta 1958 (Foto M. Jagodic).

dovolj močan signal, da so se našla nujno potrebna sredstva. S tem se tudi nadaljuje in prehaja v novo kvaliteto življenjsko delo dr. Pavle Štrukelj, ki ga je zastavila pred davnimi leti in na katero je lahko ponosna.

Ralf Čeplak

ŠESTDESET LET PROF. DR. SLAVKA KREMENŠKA

Ob vsem tem, kar je bilo že zapisano ob jubileju prof. Slavka Kremenška, se ga na tem mestu spominjamo predvsem v zvezi z našo ustanovo.

Prof. Slavko Kremenšek je bil učitelj in mentor srednji in mlajši generaciji kustosov v našem muzeju.

Podobno kot z raziskovalnim je zavzet s pedagoškim delom. Večina danes delujočih slovenskih etnologov se je seznanila z etnologijo z njegovo pomočjo in podporo. Poslušali smo njegova predavanja in seminarje, ki jih je zasnoval kot sintetičen in problemsko bogat oris tokov v etnologiji.

Že med študijem smo spoznali, da ukvarjanje z etnologijo pomeni prof. Kremenšku pomemben del vsebine njegovega življenja in prav s svojo